

מוכירין יציאת מצרים

שמות ט"ז

ומשה היה רועה את צאן יתרו חתנו כהן מדין וינהג את הצאן אחר המדבר ויבא אל הר האלהים חרבה: וירא מלאך ייחוד אליו בלבת אש מתוך הסנה וירא והנה הסנה בער באש והסנה איננו אכל: ויאמר משה אסרה נא וארא: ואתה המראה הגדל הזה מדוע לא יבער הסנה: וירא ייחוד כי סר לראות ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה ויאמר הנני: ויאמר אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמתו קדש הוא: ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב ויסתר משה פניו כי ירא מהבים אל האלהים: ויאמר ייחוד ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי מפני נגשו כי ידעתי את מכאביו: וארד להצילו מיד מצרים ולהעלותו מן הארץ הזאת אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ זבת חלב ודבש אל מקום הכנעני והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבסי: ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי וגם ואני צאתי לראות את מצרים אשר מצרים להציל אתם:

1. ועתה לכה ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי בני ישראל ממצרים: ויאמר משה אל האלהים מי אנכי כי אלך אל פרעה וכו' ויאמר את בני ישראל ממצרים: ויאמר כי אהיה עמך וזה לך האות כי אנכי שלחתיך בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלהים על ההר הזה:

2. ויאמר משה אל האלהים הנה אנכי בא אל בני ישראל ואמרת להם אלהי אבותיכם שלחני אליכם ואמרו לי מה שמו מה אמר אלהים: ויאמר אלהים אל משה אהיה אשר אהיה ויאמר כה תאמר לבני ישראל אלהי שלחני אליכם:

3. ויען משה ויאמר והן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקלי כי יאמרו לא נראה אליך ייחוד: ויאמר אליו ייחוד מזה מה זה בידך ויאמר משה: ויאמר השליכוהו ארצה וישליכוהו ארצה והיה לנחש וינס משה מפניו: ויאמר ייחוד אל משה שלח ירך ואחז ברגלו וישלח ידו ויחזק בו והיה למטה בכפו: למען יאמינו כי נראה אליך ייחוד אלהי אבותם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב:

4. ויאמר משה אל ייחוד כי ארני לא איש דברים אנכי גם מתמול גם משלש גם מאז דברך אל עבדך כי כבוד פה וכבוד לשון אנכי: ויאמר ייחוד אליו מי שם פה לאדם או מי ישום אלם או חרש או פקדו או עור ואלא אנכי ייחוד: ועתה לך ואנכי אהיה עם פיך וזהו ייחוד אשר תדבר:

5. ויאמר כי ארני שלח נא ביד תשלח: ויחזר אף ייחוד במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ייחודי וזה וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמח בלב: ודברת אליו ושמע את הדברים בפיו ואנכי אהיה עם פיך ועם פיהו וזהו ייחודי אתכם את אשר תעשון: ודבר הוא לך אל העם והיה הוא יהיה לך לפה ואתה תהיה לו לאלהים: ואת המטה הזה תקח בידך אשר תעשה בו את האות:

ו"י - ייחוד מי שאתה רגיל לשלוח: וזהו אהרן. דבר אחר כי אחר שאתה לשלוח, שאין סופי להכניסם לארץ ולהיות נחלתם לעוה"ב, יס לך שלוחים הרבה:

והרגום יונתן בן עוזיאל
ואמר בבעו ברחמין מן קדמך "י" שלח כדון שליחותך ביד פנחס דחמי למשתלחא בסוף יומיא] - אמר משה: בבקשה, ברת רחמך ד', שלח את שליחותך ביד פנחס הראוי להיות שלוח באחרית הימים].

לש"י, ככה מליעל דף ק"ל עמוד כ'
לאו כהן מלך - ליהא למלך דלויא ואל פנחס. דכחייב ביה "קא קנאחי", וכן בפנחס: "בתלו את קנאחי".

במדבר דבא (וילנא) פרשה כא ד"ה טו ד"א יפקד
א"ר שמואל בר נחמני שבעה ימים היה מפתחו הקב"ה שילך בשליחותו והיה אומר לו (שמות ז') שלח נא ביד תשלח לא איש דברים אנכי גם מתמול גם משלש גם מאז ז' ימים לאחר זמן פייסו הקב"ה והלך בשליחותו ועשה כל אותן הנסים על ידו

זכריה פרק ט

גילי מאד בת ציון הריעי בת ירושלם הנה מלכך יבוא לך צדיק ונושע הוא עני ורכב על חמור ועל עיר בן אתנות: והכרתי רכב מאפרים וסוס מירושלם ונכרתה קשת מלחמה ודבר שלום לגוים ומשלח מים עד ים ומנהר עד אפסי ארץ: גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבוראין מים בו: שובו לבצרון אסירי התקוה גם היום מגיד משנה אשיב לך:

רס"י

גם את - תווקעי עמו, כמו שכוף לדיק ונוקע, כי בדם בריתך הרי נבאחי לכם לעתיד וגם עתה מגלות בבל שאתם ענקיו כחוכה: בדם בריתך - בזכות דם הברית שנזרק עליכם בסני' "הנה דם הברית אשר כרתה" שלחתי אסיריך - מן הגלות:

ויקרא רבה פרשה ו [ה]

אמר להון הקב"ה גם את בדם בריתך (זכריה ט, יא). נזכרתי אותו הדם שבסני' בשביל כן שלחתי אסיריך מבוראין מים בו

גמרא תניא, אמר להם בן זומא לחכמים: וכי מזכירין יציאת מצרים לימות המשיח? והלא כבר נאמר: [ורמיהו כ"ג] הנה ימים באים באים באים ה' ולא יאמרו עוד ח' ה' אשר העלה את בני ישראל מארץ מצרים, כי אם ח' ה' אשר העלה ואשר הביא את זרע בית ישראל מארץ צפונה ומכל הארצות אשר הדחתים שם! - אמרו לו: לא שתעקר יציאת מצרים ממקומה, אלא שתהא שעבוד מלכות עיקר, ויציאת מצרים טפל לו. כיוצא בו אתה אומר: [בראשית ל"ה] לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך. לא שיעקר יעקב ממקומו, אלא ישראל עיקר ויעקב טפל לו:

הגאולה נמשכת היא והולכת. גאולה מצרים וגאולה העתיד השלמה היא פעולה אחת שאינה פוסקת, פעולת הירד החזקה והזורע הנטויה, אשר החלה במצרים והיא פועלת את פעולתה בכל המסבות. משה ואלהיו גואלים הם לגאולה אחת, המתחיל והגומר, הפותח והחותם הם יחד ממלאים את החטיבה. ורוח ישראל מקשיב הוא את קול התנועות של פעולת הגאולה, החולכות מכל המסבות עד מלא צמיחת קרן הישועה במלואה וטובה.

(אולי, יחזקאל, טו, כז)

הגאולה מוטבעת היא בטבע ישראל, היא חותם פנימי, גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבוראין מים בו. משה מאיר את אור התורה ואלהיו - את אור הטבע הישראלית הנקיה, קדושת הברית, המקנא לברית, מלאך הברית, באבות מתגבר אור התורה, בבנים - אור הטבע הישראלי הקדוש, וזה יוצץ באחרית הימים בחבורם, והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם, ומשה ואלהיו יתחברו יחד באומה ובכל אחד מישראל בפני עצמו, מידי אביר יעקב משם רועה אבן ישראל. - אב ובניו דבית ישראל.

(סו, פו)